

Starovice

Kraj: Jihomoravský

Správní obvod: Hustopeče

Nadmořská výška: 198 m n. m.

Počet obyvatel: 942

Adresa URL: www.starovice.cz

Okres: Břeclav

GPS souřadnice: 48.951585N, 16.706611E

První pís. zmínka: 1322 (702 let)

PSČ: 693 01

Historie obce Starovice

Počátky Starovic lze položit do 12. století, ne-li do doby dřívější. Jméno obce je odvozeno od osobního jména Styr, takže správné znění jména obce by mělo být Styrvíce. Styr byl buď pánem vsi, která přijala jeho jméno, nebo byl zakladatelem rodu, který ves obýval. V žádném případě nelze pochybovat o tom, že původní obyvatelé osady byli národnosti české, a že teprve ve 13. a 14. století byly Starovice osazeny Němci.

První známka ukazující na existenci obce je z roku 1239, i když se výslovně o obci Starovice nepíše. Byly - li tehdy Starovičky, musely být i Starovice. Přibyslav zemřel roku 1240 a Starovičky patrně připadly králi, neboť ten je daroval ještě před rokem 1249 Vilémovi z Egerberka.

První písemná zmínka o obci je z 29. února 1322, kdy Fricek z Egengerku prodal Starovice (Styrouicz) královně Elišce Rejčce, která je vzápětí darovala nově vzniklému klášteru ve Starém Brně, kde trávila poslední roky svého života.

Další historické mezníky a zajímavosti v životě obce

- 1327 - král Jan osvobodil poddané starobrněnského kláštera, tedy i obyvatele Starovic od roboty (trojí povinnosti) a placení daní.
- 1383 - abatyša starobrněnského kláštera Perchta, udělila Starovicím a ostatním obcím důležité právo odúmrtí. (tzn. Občané mohli odkazovat svůj majetek i jiným příbuzným v případě, že neměli přímé dědice. V opačném případě připadl majetek klášteru.
- 1543 - abatyša starobrněnského kláštera Barbora osvobodila Starovice a ostatní obce jim patřící od odevzdávání vinného desátku a zřekla se práva šenkovati panského vína
- 1599 - císař Rudolf II. daroval Starovice společně s okolními obcemi Lichtenštejnům, kteří potřebovali peníze na válku proti Turkům.
- 1643 - se objevili Švédové v obci, kteří byli vyhnáni
- 1643 - první zmínka o škole ve Starovicích - učitelem byl luterský sedlák Jiří Janc a vyučovalo se na radnici
- 1648 - druhý vpád Švédů do obce
- 1650 - Vavřinec Nejlems vyhnal Švédy a s nimi společně i Židy
- 1656 - po třicetileté válce ve Starovicích z celkového počtu 57 usedlostí zůstalo 13 usedlostí opuštěných
- 1663 - vtrhli Turci na Moravu v počtu 10.000 mužů
- 1673 - důkazem toho, že Starovice nebyly zcela německé, jsou ze záznamů vyskytující se česká jména např: Václav Brožek, Řehoř Konopka, Jiří Benda, Vít Peterka, Tomáš Žák a Šalamoun Mašek
- 1679 - bylo celé okolí Hustopečí zamořeno morem
- 1741 - na návsi u školy jsou dvě barokní sochy Immaculáty a svatého Antonína
- 1750 - podle zápisu z dominikálního a rustikálního záznamu bylo v tomto roce v obci, 49 sedláků, 12 domkařů s poli, 35 domkařů bez polí. Dále podle dochovaných záznamů se v obci vyskytují česká jména Dolanský, Podhorský, Hanák, Prošek a Klimeš.
- 1786 - byla postavena fara. Dřívější farář bydlel v domě č. 31 u Jakuba Dolanského.
- 1788 - zajímavostí bylo, že vinohrady bylo osazeno více pudy

než ostatními polními plodinami •1793 - J.F.Schovy, moravský topograf píše o Starovicích. Ves leží na panství lednickém v blízkosti Hustopečí, má 184 domů, 194 rodin a 850 obyvatel. •1801 - na podnět zdejšího faráře Roberta Hanáka byla vystavena jednotřídní škola •1805 - 1809 byli ve Starovicích francouzští napoleonské vojáci. Vojáci dovlekli do obce cholera. •1836 - byl plat učitele ve Starovicích 210 zlatých 24 krejcarů •1846 - Řehoř Volný, místopisec uvádí ve svých záznamech 202 domů a 1080 obyvatel •1848 - byla vystavena nová radnice •1858 - Řehoř Volný místopisec uvádí: •1860 - 1861 byla zbourána jednotřídní škola a postavena dvoutřídní •1865 - vyhořela radnice a s radnicí shořely i všechny zápisy a záznamy •1866 - po páté cholera v obci za měsíc zemřelo 117 občanů. Za války Rakouska s Pruskem přišli do obce nepřátelé. 2.srpna bylo v obci 9572 mužů a 3061 koní. Rekvírováno bylo 65 věder vína 17 kusů hovězího dobytka a 64 měřic ovsu. •1870 - postavena místní silnice po dům číslo 29 •1876 - postavena místní silnice od hlavní silnice až po dům 135 •1882 - postavena místní silnice od pasákova mostu až po hřbitov •1883 - byl založen Sbor dobrovolných hasičů. Obec zakoupila za 400 zlatých hasičskou stříkačku a darovala 200 zlatých na výzbroj. Dalších 60 zlatých hasičům daroval císař a 40 zlatých Moravskoslezská pojišťovna. •1888 - stavba silnice ze Starovic do Uherčic •1890 - poprvé se vyskytla permospora na vinicích v obci •1891 - byl vymalován kostel olejovými barvami nákladem 12000 zlatých •1891 - škola byla rozšířena na trojtřídní •1898 - byl zřízen v obci rybník •1899 - 27.ledna byl zavražděn zdejší starosta Ferdinand Dolanský mezi obcemi Uherčice a Přibice. Byl oloupen o hodinky a peněženku. Pachatel nebyl nikdy dopaden •1904 - vysázeno 800 kusů jabloní v údolích polních tratí Myšky, Zadovrníky a u okresní silnice. Pořízeny nové varhany v kostele. •1908 - vysazena kaštanová alej u příležitosti 60 - ti leté vlády císaře Františka Josefa Habsburského. •1908 - dále bylo zrušeno školné a náklad dán do obecního rozpočtu •1911 - proběhlo sčítání lidu. Ve Starovicích žilo 1302 občanů z toho 1268 Němců a 16 Čechů. •Pan Langer vystavil na svém pozemku cihelnu pro místní potřeby •1914 - byla uskutečněna oprava věže kostela. Byl vyměněn trám na zvony a hodiny na věži. Dále bylo opraveno schodiště. •1914 - začátek I. světové války. 28.června byl v Sarajevu zastřelen arcivévoda František Ferdinand a 28.7.1914 vyhlásilo Rakousko válku Srbsku. •V obci zněl několikrát denně buben obecního strážníka, který ohlašoval různá vojenská opatření. Bylo odvedeno 13 ročníků mužů až do věku 42 let. Obec zůstala jako po vyměření. •1916 - bída a nouze. Chybí potraviny, uhlí, svíčky, mýdlo •21.listopadu zemřel ve Vídni František Josef I. •1917 - velké sucho a hlad. Lidé z měst se stěhují za obživou do vesnic. •1918 - zaznamenány jsou vysoké ceny potravin (tučná husa 240 korun, 1 kg másla 48 korun, 1 litr vína 8 korun, kilo třešní 5 korun, kilo sádla 60 korun) •1919 - zemřel zdejší farář R. Renda a nahradil ho dr. Josef Toman z Brna. Tento rok se také konaly volby do obecního zastupitelstva. Volby proběhly poprvé podle nového volebního zákona, podle principu poměrného zastoupení. Obecní zastupitelstvo bylo sníženo na 18 členů z dřívějších 24 členů. •1920 - první volby do poslanecké sněmovny ve Starovicích. Celkem volilo 669 voličů. Na podzim byla po požáru z roku 1865 opravena radnice zednickým mistrem Jakubem Schubertem z Pouzdřan. Při vysokých cenách materiálu byl celkový náklad 30000,-Korun. •1921 - tuhá zima, horké léto, dobrá úroda. •1922 - velké sucho, vyschly studny, voda se musela dovážet 1 hodinu cesty. •1923 - 19. září opustil obec po čtyřletém pobytu farář dr. Josef Toman, který byl přeložen do Brna. Obec mu přichystala velké rozloučení. 16.září byly volby do obecního zastupitelstva. 27.října byly vydány první československé dukáty v kurzu 1 dukát = 120 korun. Nastal velký pokles cen. •1924 - došel do obce nový farář Antonín Běhal. Na návrh bývalého faráře byly do kostela zakoupeny ze sbírek občanů tři zvony v ceně 20000,-korun. Zvony vyrobila brněnská firma

Hillers Vitve und Sohn. •1925 - 25. listopadu byly volby do senátu. Voleb se zúčastnilo 610 voličů z celkového počtu 657. •1926 - velké záplavy v celé Evropě. Vinohrady byly napadeny révokazem a byly skoro všechny zničeny. •1927 - 27. listopadu volby do obecního zastupitelstva. Z 501 odevzdaných hlasů získali domkaři 217 hlasů a 7 mandátů, selská strana 173 hlasů a 5 mandátů, malozemědělci 153 hlasů a 4 mandáty, německý střed 58 hlasů a 2 mandáty. •1927 - začala výstavba vodovodu, kterou prováděla firma Bumpel z Teplic •1928 - 28. března - byl vodovod zprovozněn. Celkové náklady činily 162.000,-Korun •1929 - tuhá zima. 2. února bylo -25 °C a 11. února ještě o dva stupně méně. K tomu vydatně sněžilo. Na silnici vedoucí do Hustopečí byly dva metry sněhu, který musel být denně odhazován. Sněhové stěny z obou stran silnice dosahovaly čtyřech metrů a vyčnívaly z nich pouze vrcholky ovocných stromů. Potom následovala 14. května velká průtrž mračen, která způsobila záplavu v obci. Uvedené záznamy jsou získány z překladu původní německé kroniky. Překlad provedl univerzitní profesor univerzity Palackého v Olomouci Dr. Ladislav Hosák. •1929 - 1945 nejsou dochovány žádné záznamy z obce •1945 - konec druhé světové války. Obec byla osvobozena 16. dubna kozáckou jízdou na koních, za kterou postupovala pěchota. Na základě Postupimské dohody mezi vítěznými mocnostmi, byl nařízen odsun německého obyvatelstva. Starovice byly do té doby německou obcí s názvem Grosse Steuervitz. V měsíci červnu vydala vláda republiky výzvu k občanům české národnosti k urychlenému zabírání hospodářských usedlostí. Proto do zdejší obce přicházeli občané ze sousedních i vzdálených obcí, aby převzali do svého vlastnictví domy, vinohrady, dobytek, a aby v následujících letech byla úroda beze ztrát sklizena. První osídlenci byli z okolních obcí Křepic, V. Němčic, Nosislavi, Nikolčic, Šitbořic, Divák, Těšan a Bořetic. Další přicházeli z okresů Židlochovic, Břeclavi, Slavkova, ba i Veverské Bytýšky. Němci zatím byli odstěhováni do vykázaných domů, kde očekávali odsun. Převážnou většinu německého obyvatelstva tvořily ženy, děti a přestárlí lidé, neboť muži se z války nevrátili. Buď byli v zajetí anebo zahynuli. V obci zůstalo 5 rodin - smíšených, česko-německých manželství. •1945 - osídlovací komise, předsedou byl určen Tomáš Straka •26.9.1945 volby do místního národního výboru, prvním předsedou byl zvolen Leopold Mikolajek, Dekrety o nabytém majetku do

•1948 - velké sucho, únor 1948 •1949 - zavedení místního rozhlasu v obci •1950 - založení JZD, původní stav 25 členů, prvním předsedou byl zvolen Adolf Pavlíček •1951 - stavba skupinového vodovodu pro Uherčice, Starovice a Hustopeče •1952 - další noví členové v JZD, nový předseda Jan Buček •1953 - výstavba prvního kravínu pro 100 dojnic •1954 - na radnici bylo zřízeno místní kino, které promítalo 2x týdně •1955 - stavba

dláždění silnice ze žulových kostek od domu číslo 149 až po dům 136

•1958 - pokračování v dláždění silnice, vyasfaltovaná plocha u kostela •1959 - položení dlážděného chodníku na III. řádku až po mateřskou školku, vydláždění břehů potoka z žulového kamene

•1973 - Oprava sokolovny I.etapa

Výpis z obecních kronik provedl: Kadlec Antonín

